తొండనాడు కతలు

(20+20 మొత్తం 40 కథలు)

తొండనాడు కతలు

సంపాదకులు

స.వెం.రమేశ్

ఓట్ర పురుసోత్తం

తొండనాడు తెలుగు రచయితల సంగం

తొండనాడు కతలు
TONDANADU KATHALU

© తొండనాడు తెలుగు రచయితల సంగం

విడుదల : ఆగస్టు, 2013

ప్రతులు : 1000

అట్ట అలంకరణ : లేపాక్షి, హైదరాబాద్
డిటిపి : ఎం.గిరివర్మ, తిరుపతి

వెల : రూ. 300/-

ప్రతులకు : అన్ని ముఖ్యమైన పుస్తక కేంద్రాలు మరియు
ఆర్.ఎం. ఉమామహేశ్వరరావు
20-3-131/ఎ1, శివజ్యోతినగర్,
తిరుపతి - 517 507.

ముద్రణ : సాయిబాండ్ ప్రింట్ సిస్టమ్స్ ప్రైవేట్ లి., చెన్నై
ఫోన్:+91 9380515095

ఇరు వరసలు

తెలుగు కతలు

మిధునలగ్నం	**–కీ॥శే॥ కె.సభా** –	13
నవ్విన ధాన్యరాశి	**–సి.వేణు** –	24
పాలపొదుగు	**–నామిని సుబ్రమణ్యంనాయుడు** –	39
తాతదిగిపోయిన బండి	**–కలువకొలను సదానంద** –	68
జీవనం	**–లంకిపల్లె కన్నయ్యనాయుడు** –	85
బేసిన్ బ్రిడ్జి దగ్గర	**–కీ॥శే॥ మధురాంతకం మహేంద్ర** –	98
బంగారు సంకెళ్లు	**–కీ॥శే॥ పులికంటి కృష్ణారెడ్డి** –	110
బర్బరీకుడు	**–సొదా** –	125
రాతిలో తేమ	**–కీ॥శే॥ మధురాంతకం రాజారాం** –	132
నాలుగు కాళ్ళ మండపం	**–మధురాంతకం నరేంద్ర** –	148
శిథిలాలు	**–వి.ప్రతిమ** –	168
బారతం బొమ్మలు	**–గోపిని కరుణాకర్** –	180
కుయెట్ రైలు	**–విష్ణు ప్రియ** –	199
నోరుగల్ల ఆడది	**–ఆర్.ఎం.ఉమామహేశ్వరరావు** –	213
'గార్డు' వినాయకం భజే...	**–కె.ఎ.మునిసురేష్ పిళ్లె** –	233
పనసపండు	**–గూళూరు బాలక్రిష్ణమూర్తి** –	241
లాటిట్యూడ్	**–పసుపులేటి గీత** –	247
కొలువు	**–జిల్లేళ్ళ బాలాజీ** –	254
రయికముడి ఎరగని బతుకు	**–స.వెం.రమేశ్** –	265
దోసిలపండగ	**–ఓట్ర పురుసోత్తం** –	282

తమిళ కతలు

కొక్కరకో	**-కీ॥శే॥ సి.ఎన్.అణ్ణాదురై**	291
గురక చప్పుడు	**-కీ॥శే॥ ము.వరదరాజన్**	296
ఆత్మ దర్శనం	**-జయకాంతన్**	301
ప్రాయశ్చిత్తం	**-సార్వాగన్**	319
గోదుమనాగు	**-శివశంకరి**	326
ఏళుమల జట్టు	**-బవా చెల్లదురై**	335
ఐరావతమైనా గంగలో కొట్టుకొని పోవాల్సిందే	**-వె.శేషాచలం**	341
మేత	**-పారవి**	359
పియ్యా	**-అ.ఎక్బర్ట్ సచ్చిదానందం**	365
సారవ	**-ఆ.డేవిడ్ కనకరాజ్**	372
దిక్కులంతా గోడలున్న పల్లె	**-అళగియ పెరియవన్**	380
కత్తేలు	**-జి.మురుగన్**	401
అణిగి ఉన్న నిప్పు	**-జే.డేనియల్**	407
ఆడపిల్లల్ని పట్టే బండి	**-కాంచి శాంతన్**	419
సిపాయి గణేశన్	**-కవి పిత్తన్**	423
బొచ్చు	**-ము.మురుగేశ్**	435
బయిటికి	**-అ.వెణ్ణిల**	442
బొడ్డుతాడు	**-యాళన్ ఆది**	451
మైనావతి	**-పడుదళం సుకుమారన్**	459
కడుపుతీపి	**-ఇమైయం**	464

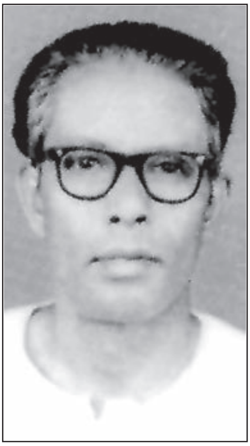

కీ॥శే॥ కె.సభా

పుట్టింది : *1–6–1923, చిత్తూరు జిల్లా కొట్రకోనలో*

రాసింది : *300 కథలు, వందలాది పిల్లల కథలు, మూడు నవలలు, ఏడు పిల్లల నవలలు, వెయ్యికి పైగా బాల గేయాలు, నాటకాలు, పద్యకావ్యాలు, బుర్రకథలు*

కనుమరుగు : *4–11–1980*

మిథున లగ్నం

"ఏమిట్రా ఆలోచిస్తున్నావు? మీ అమ్మ చెప్పిందిలే... ముందు ఆ కట్టక్రింద తోట ఆడేసిగానీ పోవడానికి వీలుకాదు. ఆ పని చూడు. ఉగాది ఇంకా యిరవై రోజులుండగానే అత్తగారింటికి పయనం ఎందుకూ?" అని సాగదీశాడు మాధవయ్య.

నాన్నగారి ముందు అట్టే నిలబడి మాట్లాడే అలవాటే లేదు బసవయ్యకు. మారు మాట్లాడకుండా కట్ట క్రిందకి వెళ్ళిపోయాడు. తోట చుట్టూ తిరిగి చూచాడు. నాన్న చెప్పింది నిజమేననిపించింది. చుట్టూ ఉన్న తోటలు గూడా అయిపోవచ్చినై. అదను తప్పితే చెరకు ఎండిపోతుంది. ఇప్పుడైతే గెడకు కడివెడు పాలుగారక పోయినా మోపుకో కడవైనా వస్తుంది. ఉగాదికి అత్తగారింటికి వెళ్ళి మళ్ళీ వచ్చేలోగా తోట పరిగిలి పోతుంది.

వెంటనే పొయ్యి కట్టించాలనుకొన్నాడు. అక్కడక్కడే గానుగాడితే శ్రమ కూడా తగ్గుతుంది. నిరుడు గానిగింటిదాకా చెరకులను చేరవేయడానికే ఎద్దులకు సరి పోయింది. అంచేత ఆ రాత్రే పని ప్రారంభించాడు. పొద్దు పుట్టేటప్పటికి గానుగకు

కావలసిన సరంజామా అంతా సేకరించాడు. పెనిమ, గోర, దోనె, సిబ్బె అన్నీ చేర్చాడు కానీ గానుగలో చంద్రవంక విరిగి పోయింది. పేటలో సుబ్బరామయ్య వద్దకు మనిషిని పంపి అదీ తెప్పించాడు.

చెరకులు కొట్టడానికీ, చెలగడానికీ కూలీలు వచ్చారు. చెరకులు పెట్టడానికి ఓ కుర్రాడు చాలు. తోలడానికింకో కుర్రాడు. పెనిమ ముందు మాత్రం మంచి మనిషి కావాలి. సేద్యగాడు పైపనులు చూచుకొంటాడు. గానుగ తిరగడం ప్రారంభించింది.

బసవయ్యకు సుభద్రమీద మనసు పోయింది. అతని ఆలోచనకు కారణం లేకపోలేదు. సుభద్ర యింటికి వచ్చాక గానుగెత్తి ఉంటే ఎంతో బావుండేది. ఆమె గానుగలో చెరకులు పెడుతుంటే తాను ఎద్దులను తోలేవాడు. తాను చెరకులను కొట్టి పడేస్తుంటే ఆమె మోపులు కడుతుండేది. తాను బండిలో నిలబడినపుడు ఆమె మోపులందిస్తుండేది. అంతేనా ఉడుకుడుకు వరినూకల సంగటి – చింతచిగురూ లేత వంకాయలూ పచ్చిమిరపకాయల పుల్లగూరతో ఆమె మధ్యాహ్నాం అన్నం తెస్తే పందిరి క్రింద కూచుని ఆప్యాయంగా తినేవాడు గదా! ముదురుపాగులో వెలగ పండును ఉడికించి ఇచ్చేవాడు. లేతపాగులో శనగలూ, కొబ్బరిముక్కలూ, పేరిన నెయ్యీ కలిపి పంచుకొనే వారు.

వెన్నెల రాత్రుల్లో తడియారని చెరకు పిప్పి పరుపుల మీద లేత బెల్లంపాగు సువాసనల మలయమారుతాలలో కట్టక్రింద మనోహరమైన ప్రకృతిలో సుభద్రా తానూ ఒకరిలో ఒకరు లీనమైపోయే వారు.

నాలుగైదు లేత మిరపకాయలూ, ఒకటి రెండు నిమ్మపండ్లూ చెరకుగడల చీలికలలో పెట్టి వాటిని గానుగలోకి వదిలితే ఆ వచ్చే చెరకు పానకంలో కాశీ పిచనాల సన్నబియ్యం ఉడికించి ఆ పొంగలిని ప్రతిసాయంకాలం తినే వారు. ఇట్లా ఆలోచనలు ఎన్నో ఉండగా నాన్నగారు ముందు తోటను ఆడించి ఆ వెనుక అత్తగారింటికి వెళ్ళి సుభద్రను తీసుకురమ్మన్నారు. అవును నాన్నగారు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం. పిప్పిదేలిన చెరకు ఎందుకు పనికివస్తుంది? పుచ్చిపోతే పుర్రు బెల్లం కూడా కాదు. అసలు సవరంబంగారు బెల్లం యిప్పుడైతేనే అవుతుంది.

“కట్టక్రింద చెరకుతోట మాత్రం ఉంది. దాన్ని పూర్తి చేసిన వెనుక మీ అల్లుడు వస్తాడు. పండక్కి నాలుగు రోజులు ముందుగానే పంపుతాను” అని జాబు వ్రాయిం చాడు మాధవయ్య. ఆ జాబును సుభద్ర చదువుకొన్నది. ఆమె ముఖంలో అంతకు ముందున్న ఉత్సాహం తగ్గిపోయింది. ఈ మనిషి ఎంత పని చేశాడు. ఎల్లమ్మ తిరణాలకంతా యిక్కడుంటానని చెప్పి పోయాడు. పండుగ పదిరోజులుందనగానే ఎల్లమ్మ తిరణాలు వస్తుంది. తిరణాలు చూసుకొని ఆ రాత్రికి సినిమాకు కూడా

వెళ్ళదామని వూరించాడు. అక్కడ ఫోటోలు కూడా తీసుకుందామన్నాడు. ఈ కట్ట క్రింద మడికి యిప్పుడేమొచ్చింది? ఉగాది పోయాకనే కట్టక్రింద గానుగెత్తుతామని పదిమార్లు చెప్పి వెళ్ళిన పెద్దమనిషి యిప్పుడిట్లా కూచుంటే ఏం చెయ్యాలి!

ఆమె చాలా చాలా అనుకొన్నది. ఎల్లమ్మ తిరణాలకు అన్ని వైపుల నుంచి జనం వస్తారు. ఊళ్ళో ప్రతి యింటికీ చుట్టాలు వస్తారు. ఇంటి ఆడపడుచులు తమ తమ మొగుళ్ళను వెంటేసుకొని ఊరేగుతుంటే వారి మధ్య నేనెట్లా వెళ్ళగలను అని నొచ్చుకొన్నది కానీ తిరుగు జాబు వ్రాసే ధైర్యం లేదు. వ్రాస్తే ఎవరికి వ్రాయాలి? ఏమని వ్రాయాలి! పోనీ అమ్మకైనా చెప్పి నాన్నగారి చేత వ్రాయిద్దామంటే వదినెకు తెలిస్తే ఒకటే వేళాకోళం ఆరంభిస్తుంది.

ఇంకా పదేను రోజులు ఇట్లా పడిగాడ్పులు కాస్తే దొరగారు అప్పుడు దిగుతారేమొ బండిలో వచ్చి. ఈ ఎండకా గానుగ ఆడకంలో బాగా మసిబారి పోతాడు. ముందే కారు నలుపు ఆ పళ్ళు తెల్లగా ఉన్నాయి గానీ.

ప్రియుని గురించి అనుకోవడంలో ఆమెకు సిగ్గు ఆవరించింది ఉన్నట్టుండి. వచ్చే నవ్వును మునిపళ్ళతో ఆపుకొంటుండగానే వదినె వచ్చి జాబందుకొని "ఏం రాశాడమ్మా నీ అర్జునుడు" అన్నది "కాకేమే, నోరు లేనిదనేనా" అంటూ లోపలికి వచ్చింది చంద్రమ్మ.

"నేనేమన్నానూ... జాబు వచ్చింది గదా ఏమని వ్రాశాడని అడిగానంతే" అన్నది కృష్ణమ్మ.

"చెరకు గానుగయ్యే వరకూ రారంట" అంటూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది సుభద్ర. ఆమాట విన్నదే అత్తా కోడళ్ళకు దిగాలు మన్నది. ఈ రోజో రేపో వస్తాడని రోజుకో పిండివంట, పూటకో ఫలహారం తయారు చేయడానికి అన్నీ అమర్చు కొంటున్నారిద్దరూ. అల్లుడు రావడం వాయిదా పడగానే వారిలో నిరుత్సాహం ఆవరించింది.

"సరే... సేద్యం చేసే వాడికి సెలవెక్కడుంది" అంటూ ప్రవేశించాడు చెంగయ్య.

చెంగయ్యను చూడగానే కోడలు పెరటివైపు వెళ్ళిపోయింది. చంద్రమ్మ మాత్రం చెంగయ్య కాళ్ళవైపు కూచుని కూతురికి పంపవలసిన మర్యాదలను గురించి ప్రస్తావించింది.

చెంగయ్య అంతకుముందే నిశ్చయించుకొన్నాడు. మగబిడ్డతో పాటు ఆడబిడ్డలకు కూడా ఆస్తిమీద హక్కులున్నాయని తెలిశాక ఆయన ముందు వెనుకలు చూడకుండా ఉగాది సాంగ్యానికి బాగా పెట్టి పంపించాలనుకొన్నాడు. ఆ మాటకు వస్తే చంద్రమ్మే

కొంచెం వెనకడుగు వేస్తుంది. కోడలు కృష్ణమ్మ గాని, కొడుకు సబ్బయ్యగానీ సుభద్రకు ఎంత పెట్టినా అడ్డు చెప్పరు. పెళ్ళినాడే సుభద్రకు పదహారు సవరాల కాసుల పేరూ, ఒక బంగారు వడ్డాణం తీసిపెట్టారు. ఉగాది సాంగ్యమపుడు కొనవలసినవెన్నో ఉన్నాయి. పిండికొద్దీ నిప్పట అన్నట్లు డబ్బు కొద్దీ ఉంటుంది ఖర్చు.

"తిరుపతిలో కంటే కాళహస్తిలో పాత్రలు చౌకగా దొరుకుతాయంటారు. నిలువండాలు రెండు, కడియాలండాలు రెండు, హంస బొమ్మల దీపస్తంభాలు, ఇంకా కావలసినవన్నీ అక్కడ కొనుక్కోవచ్చు" అన్నాడు చెంగయ్య, ఆ సమయంలోనే పెరటివైపు నుంచి కిటికీ ప్రక్క నిలబడి కృష్ణమ్మ గునుస్తూ అన్నది.

"ఆ కొనేవేమో శిలవరం పాత్రలే కొనండి. ఇప్పుడందరూ అవే కొంటున్నారు. ఎప్పుడూ వెండిలాగా తళతళ లాడుతుంటాయి".

"ఆ దానికేం, అసలు వెండి బిందెలూ, వెండి దీపాలు కూడా కొనవచ్చు గానీ" అన్నది చంద్రమ్మ.

"కానీ లేదు, అర్ధణా లేదు. ఈ ఉగాదికి నాలుగు వేలు ఖర్చు పెట్టేస్తాను. వెండి సామానులు కూడా ఎక్కువే కొంటాను. మదరాసు నుంచి అద్దాల బీరువా, స్ప్రింగు మంచం, మెత్తలూ, దిండ్లూ కొనుక్కురమ్మని మిట్టా నారాయణయ్యకు చెప్పేశాను" అన్నాడు చెంగయ్య.

"కొనండి కొనండి... అప్పు లేకుంటే ఎంతైనా సరే. అప్పు చేశారంటే కొంప మునుగుతుంది" అంటూ హెచ్చరించింది చంద్రమ్మ.

మల్లె తీగల మాటున పొంచి వింటున్న సుభద్ర, నాన్న ఎంత మంచివాడు! అనుకొన్నది. అద్దాల బీరువా, స్ప్రింగు మంచం... వెండి సామాన్లు.

ఓహో! ఇంకా ఎన్నో కావాలి! అంతా ఒక లిస్టు వ్రాస్తే బాగుండుననుకొన్నది!

❖❖❖

అత్తగారింటికి వెళ్ళాలనే ఆతురతతో రోజుకు పన్నెండు నుండి పధ్నాలుగు పదేను పెనిమలు వరకూ దించేయడం ప్రారంభించాడు బసవయ్య. పండుగ నాలుగు రోజులుండనగానే పని ముగిసిపోయింది. పనివారికందరికీ యివ్వవలసిన మామూళ్ళు ఇచ్చి పంపేశాడు.

గాజులపల్లె పరసలో కొన్న కొత్త కోడెలు బండికి కట్టాడు. చెల్లెమ్మనూ బావనూ బండిలో ఎక్కించుకొని అత్తగారింటికి పయనమయ్యాడు కొత్త అల్లుడు బసవయ్య. కొత్త కోడెల కుప్పెల్లో గజ్జలు ఘల్లుఘల్లుమంటున్నాయి. దారి పొడుగునా పూతా

పిందెల మామిడి తోటల్లో కోకిలలు తియ్యగా పాడుతున్నాయి. బసవన్నకు దారి కనిపించడం లేదు. అతని కనులకు సుభద్ర సమ్మోహనాకృతి మాత్రమే కన్పిస్తోంది.

వాయువేగ మనోవేగాలతో నడిచిపోతున్నది బండి. ముక్కొండ అంచులు దాటి మల్లెల కోనలో సెలయేటి గట్టున ఆగింది బండి. అంతవరకూ బండిలో కూచున్న చెల్లెమ్మను కూడా పలకరించలేదు బసవయ్య. బావ రుద్రయ్య మాత్రం ఒకటి రెండు మార్లు పలకరిస్తే పరధ్యానంగా సమాధానమిచ్చాడు.

"మీ అన్నకు మతి ఎక్కడో ఉందే. లేకుంటే ఆమడ దూరం వరకూ మూగలాగ ఉండిపోతాడా" అన్నాడు రుద్రయ్య చెల్లెమ్మ భుజాన్ని తడుతూ.

అప్పుడు జ్ఞప్తికి వచ్చినట్టు "ఏమన్నావు బావా! ఈసారి అనూ" అంటూ ములుగర్రతో పొడవబోయాడు బసవన్న.

"దిగరా ఎల్లయ్యా! ఇంకో గంటసేపేలే" అంటూ పకపక నవ్వాడు రుద్రయ్య.

ఏటిగట్టున లే ఎండలో మిలమిలలాడే లేత మోదుగాకులు కోసుకొచ్చాడు బసవయ్య. ముగ్గురూ కూచుని చద్దన్నం తిన్నారు. కోడెలకు నీళ్ళు త్రాపి బండి గట్టాడు బసవయ్య.

పొద్దు నడిమింటికి వచ్చింది. మిడిమిడి ఎండలో ఘణఘణమంటూ బండి ఆగిన చప్పుడైంది చెంగయ్య యింటి ముందు. సుభద్ర రివ్వుమంటూ బయటికి వచ్చి బండి నుంచి దిగుతున్న వారిని చూచి తుర్రుమంటూ లోపలికి పారి పోయింది.

"ఏమిటే... ఏమిటే... ఎందుకలా పరుగెత్తుతున్నావు" అన్నది కృష్ణమ్మ...

"వచ్చారు... వాళ్ళు వచ్చారు" అని చక్కా వెళ్ళి పెద్దింటిలో సజ్జల గాదె ప్రక్కన నక్కి కూచున్నది సుభద్ర.

"ఓసి నీ యిల్లు బంగారంగాను! అంత సిగ్గేమిటే..." అంటూ చంద్రమ్మ అదరా బాదరా బయటికి వచ్చేలోగా ముగ్గురూ బండి దిగి వసారాలో నిలబడ్డారు. కృష్ణమ్మ అందరికీ కాళ్ళకు నీళ్ళిచ్చింది. చక్కెర పానకం దాహానికి తెచ్చిపెట్టింది. బసవయ్య వసారాలో ఉన్న బెంచీ మీద దిండు కానుకొని కూచున్నాడు. ముఖం చూపకనే పోయింది. మళ్ళీ ఎప్పుడు కన్పిస్తుందో అతనికి తెలియదు.

చెల్లెమ్మ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. రుద్రయ్య స్నానం చేయడానకి పెరట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. బెంచీకి నేరుగా ఉన్న కిటికీ నుంచి లోపలికి చూచాడు. ఉహూ!.... చూపు ఆనుటంత దూరంలో తన ప్రేయసి ఉన్న జాడే కన్పించదు. ఇంతలో గాజుల గల గల విన్పడి వంట గది వేపు చూసాడు, కృష్ణమ్మ..... నాలుక్కరచుకొని మెల్లగా

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=2074

* * *